

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljauhely, Főter 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félévre [5 kor
negyedévre 2.50 korona.

— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
díszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyszög
centim. után 6 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvezmény.

A vármegye februárja.

— A közigazgatási bizottság ülése. —
— márc. 16.

Zemplénvármegye közigazgatási bizottsága Meczner Gyula főispán elnökléte alatt hétfőn d. e. tartotta meg március havi ülését. A vármegyei közigazgatás mult hónapjáról adott számot ez az ülés és meghozta egyben a hivatalos helyről való bejelentését is annak, hogy a kormányelnök Meczner Gyula főispán lemondását nem fogadta el. Főlöleslegesen tartjuk ezuttal, hogy a részletesen szóljunk azokról az értékekről, melyekkel elősegíti majd ez a tény — Meczner Gyulának a főispáni székből való megmaradása — a vármegye továbbfejlődését. Sokkal súlyosabb és évtizedek küzdelmeiben megedződött egyéniség Meczner Gyula, semhogy újból reá kellene mutatnunk azokra a szempontokra, melyek annyira kívánatosak, hogy az ő komoly, férfias ereje, hatalmas közigazgatási tudása és a vármegye érdekeiért való őszinte lelkesedése — a vármegye életének irányításában — továbbra is az első helyről érvényesülhessen. A közigazgatási bizottság örömmel vette tudomásul a bejelentést, melynek kapcsán hangsúlyozta a főispán, hogy gr. Andrassy Gyula óhaja szerint járt el és egyenesen a volt a pártja óhajához igazodott, amikor — a kormányelnök felszólítására — megmaradt továbbra is a főispáni székből.

A vármegyei közigazgatás gépezete — s ide sarkalnak az ülésekről való impressziók — zavartalanul, minden fennakadás nélkül funkcionált a mult hónapban is. Jelentősebb momentumot kevés számmal vetett fölszínre az ülés lefolyása, csak annak a ténynek a konstataciója szántott mélyebben, hogy az amerikai kivándorlások egyre fokozódik és egyre súlyosabb lesz az a vérvesztés, melylyel szakítják ki az oceanjáró nagy hajók az eleven húst a nemzet testéből. — Hosszadalmasan, kifejtve a gazdasági okait, foglalkozott a közigazgatási bizottság ezzel a fájdalmas ténynyel és megvitatta azokat az eszközöket, melyekkel talán le lehetne hűteni egy kissé a kivándorlási kedvet. Részletes tudósításunkat a közigazgatási bizottság hétfői üléséről a következőkben adjuk:

A megnyitó.

Délelőtt 9 órakor nyitotta meg Meczner Gyula főispán a vármegyei ház kistermében az ülést. Jelenvoltak: Dókus Gyula alispán, Thuránszky László főjegyző, Bernáth Aladár és Isépy Zoltán tb. főjegyzők, Görgey Géza, Mészák József, Mattyasovszky Kálmán aljegyzők, dr. Szirmay István tiszti főjegyző, Somogyi Bertalan tiszti aljegyző, Pintér István árvászéki elnök, Révész György tvhat. főállatorvos, mint közigazgatási előadók. Az állami hivatalok főnökei közül: Eiserth István kir. főjegyző-helyettes, Eizenmann Oszkár kir. tanácsos, pénzügyigazgató, Beregszászy István kir. tanácsos, tanfelügyelő, Hönseh Dezső kir. műszaki főtanácsos, államépítészeti hivatalfőnök szintén, mint előadók. A választott tagok közül Fejes István, Lehoczky Endre, Matolai Etele, dr. Molnár Béla, Nagy Barna, Nemthy József, gr. Széchényi Ernő és br. Sennyey Miklós.

Meczner Gyula főispán megnyitva az ülést, üdvözölte a megjelent bizottsági tagokat és bejelentette egyben, hogy a kormányelnök a főispáni állásról való lemondását nem fogadta el és fölkérte, hogy továbbra is viselje a főispáni tisztséget. Tekintettel a vármegye körülményeire és tekintettel arra, hogy volt pártja és vezére óhaját fejezte ki ez irányban, megmarad továbbra is a főispáni székből. (Lelkes helyeslés.)

Az alispáni jelentés.

A főispáni megnyitó után Thuránszky László főjegyző olvasta fel Dókus Gyula alispán február havi jelentését, mely lényegében a következőket mondja:

Sajóhidvég községben részleges tisztújítást tartott a szerencsi főszolgabíró s azon bírónak egyhangulag Forgács Miklós lett megválasztva. Lebovics Mór b.-szentesi körjegyző fegyelmi ügye folyamatban van. Kemechey József királyhelmeci aljegyző ellen elrendelt fegyelmi eljárás befejezést nyert, amennyiben 10 korona fegyelmi bírsággal sújtott. Vámos József b.-szentesi aljegyző ellen elrendelt fegyelmi vizsgálat megszüntetett. A borcskői járás főszolgabírójának jelentése szerint a bodrogkői járásban a tisztújítás 14 községben lett megejtve s így összesen a tisztújítások befejezést nyertek. — A szinnai segédjegyzői állásra Herskovits Sándor okleveles jegyző választott meg, a papházi segédjegyzői állásra pedig Fischer Gyula okleveles jegyző. — A mezőlaborei járás főszolgabírójára a lemondás folytán megüresedett viravai segédjegyzői állásra Gál Ignác okl. segédjegyzőt helyettesítette. Február hó folyamán szabadságot nyertek: Mester István árvászéki elnök, Horváth Dezső közigyakornok, Pintér István árvászéki elnök, dr. Cnudovszky Mór kórházi igazgató-főorvos, Vasenszky Gábor vm. napidíjas, Németh Pál anyakönyvvezető-helyettes.

A m. kir. IV. számú esendőrkerületi parancsnokság értesítése szerint február hó folyamán Zemplénvármegye területén a következő vét-

ségek és bűnesetek fordultak elő: Hatóság elleni erőszak 3, magánosok elleni erőszak 1, vallás és annak szabadságakorlata ellen elkövetett bűntettek és vétségek 1, pénzhamisítás 1, rágalmazás és becsületsértés 14, ember élete elleni bűntettek és vétségek 6, testi sértés 70, magánlak megsértés 9, lopás 60, rablás és zsarolás 2, jogtalan elsajátítás 5, orgazdaság és bűnpártolás 7, csalás 1, okirathamisítás 2, más vagyonának megrongálása 8, gyújtogatás, tűzokozás 8, hivatali és ügyvédi bűntettek és vétségek 1, egyéb törvényekbe ütköző bűntettek és vétségek 7, kir. járásbíróhatóság hatáskörébe utalt kihágások 15, közigazgatási hatóságok hatáskörébe utalt kihágások 317 esetben.

Tüzesetek a következő helyeken illetőleg számban fordultak elő a vármegye területén: Sátoraljauhely r. t. városban egy jelentéktelen boltitűz. A nagymihályi járásban tüzeset egy fordult elő Nagymihályban szobaitűz következtében. A varannói járásban egy esetben fordult elő tüzeset és pedig Sécuton 1500 kor. kárral. Tűzkár ellen biztosítva nem volt. A szinnai járásban két esetben fordult elő tüzeset és pedig: Pusdrák Jánosné tölgyeshegyi lakos kárára leégett egy lakóház és kamara 200 korona értékben. Freundlich Dániel szinnai lakos kárára pedig egy lakóház égett le.

Amerikába kivándorolt: Sátoraljauhely r. t. városból 5, a szerencsi járásból 40, a tokajiból 4, a sárospatakiából 19, a sátoraljauhelyből 66, a bodrogköziből 71, a gálszécsiből 69, a nagymihályiból 70, a varannóból 40, a homonnaiból 43, a szinnaiból 84, a sztropkóiból 6, a mezőlaboreiból 62 egyén. A szerencsi járásban a kivándorlás mindinkább nagyobb arányokat ölt s különösen az utlevél nélküli kivándorlók száma tetemesen emelkedik. Utlevél iránti kérelem febr. hó folyamán 626 drb. érkezett be s 621 drb. utlevél állítatott ki.

A kivándorlás körül.

Az alispáni jelentéshez elsőnek Lehoczky Endre szól hozzá. Előadta, hogy a kivándorlás egyre fokozódik s a felvidéki községekben már alig van férfi. Tízszert többben vándorolnak ki utlevél nélkül, mint utlevéllel. Célszerűnek tartaná, ha a bizottság fölszólítaná a határrendőrséget, hogy ne csak az állomásokon tartsa szemmel a kivándorlókat, de figyeljen éberem minden más gyanus momentumra is.

Dókus Gyula alispán szerint a határrendőrségnek meg van a törvényes hatásköre s hogy nő a kivándorlás, annak nem a határrendőrség, de a kivándorlási törvény hiányos volta az oka. A kivándorlást csak korlátozni lehet és azon kell igyekeznünk, hogy el ne vesszen a nemzet minden munkaereje. S az első föfeltétel, hogy munkát biztosítsunk a népnek. A kivándorlási törvény egyébként revízió alatt van s hiszi, hogy némileg enyhíteni fog ezen a rettenetes veszedelmen.

Eiserth István, dr. Molnár Béla, dr. Szirmay István, Görgey Géza

szóltak hozzá a tárgyhöz, majd Fejes István adta pszichológiai okait a kivándorlási láznak. Olyan közigazgatási politikát kell inagurálni, mely munkát ad a népnek. Nagy veszedelmet lát az Amerikából jött pénzben is, mely a nemzetfenntartó birtokos osztály alól szedi ki a földet.

Meczner Gyula főispán előadta, hogy ez a kérdés évtizedek óta foglalkoztatja már a közigazgatási bizottságot. A kivándorlás nemzeti veszedelem s jóllehet minden oldalról meg van a dolog már világítva, a kiutat még sem tudjuk megtalálni. Várjuk hát bizalommal a kormány intézkedéseit.

Vegyes ügyek.

Báró Sennyey Miklós — az alispáni jelentés kapcsán — szóvá tette még, hogy a királyhelmeci-boj-aborai ut fenntartása nagy terhetek ró az érdekelt községekre. Kéri a bizottságot, hogy tegyen lépéseket az irányban, hogy a megyei törvényhatóság vegye át ezt az utat a vármegyei úthálózatba. Dókus Gyula alispán egy praktikusabb megoldásként azt ajánlotta, hogy kérjenek az érdekelt községek az ut fenntartására rendkívüli segélyt a vármegyétől, a megyei úthálózatba való átvétel nagyon hosszadalmas processzus volna.

Az alispáni jelentés tudomásvétele után Bernáth Aladár tb. főjegyző ismertette a Mezőlabore és környékéről való orthodoxok zsidóság beadványát, melyben Mezőlabore székelylyel egy új rabbinatus felállítását kérelmezik. A beadványt pártolón fogja a bizottság a vallás és közoktatásügyi miniszteriumhoz fölterjeszteni. Kedvezően intézett el továbbá a bizottság 45 kivételes nősilés engedélyezése tárgyában beadott kérelmet. — Groszmann Ferenek közunkak lerovása tárgyában beadott felebbezését a bizottság elutasította és jóváhagyta az alispán alaphatározatát.

Ügyészi referenciák.

Dr. Szirmay István tiszti főügyész referálása alapján Weisz Henrik, Kristóf A. János, Balkovics József és Holykó Mária illetőségi ügyeiben jóváhagyólag tudomásul vette a bizottság az alispáni alaphatározatokat. Bánovszki Jánosné és társai, Avuk Gergely, Bányász Mihály és társai mezőrendőri kihágási ügyeiben beadott felebbezéseket elutasította a bizottság, míg Héja Mátyás mezőrendőri kihágás tárgyában beadott felebbezésnek helyt adott és Jakubovics Nánán ügyében újabb tanukihallgatásokat rendelt el. — Tirpák János Varannó község kötelekibe fölvetett. Ágocz pusztának Vajdácska községhez kérelmezett csatlóása tárgyában hosszas vita után olyképen határozott a bizottság, hogy hiánysak lévén a bemutatott iratok, azoknak újabb iratokkal való pótlását rendeli el. Hasonlóan határozott a bizottság Gulics András tűztávlaton belüli építkezés tárgyában és Schwarc János kilakoltatása tárgyában beadott kérelmek fölött. A megyesszói virilesek névjegyzéke ellen beadott felebbezés kapcsán azt határozta a bizottság, hogy annak megállapítása végett

PÁSZTOR LIPÓT

vizvezeték és villanszerelési vállalkozó
Sátoraljauhely, Rákóczi-utca 48. szám.

Ajánlkozom házi vízvezeték és villany-csengők berendezésére. Házak jó karban tartása évi számlára (pauschale) jutányosan számíttatnak.

— Minden előforduló javítások olcsón és pontosan végeztenek. —
Vidéki megrendelések levelezőlapon eszközölhetők és kívánatra rögtön oda utazom.

hogy Meizler Zsigmond állandóan Megyasszón tartózkodik-e vagy Szabolcsban, az iratokat visszaszámazzatja. 18 gyógydíjgyűnek elintézése után a kiscsési és körömi iskolai alapanyagok bérbeadása tárgyában kelt bejelentések vétettek tudomásul.

A Sátoraljaujhelyben 1909. nov. 22-én megtartott községi választások ellen Szabó János sátoraljaujhelyi lakos felebbezést adott be és kérte a Kottán György, Ludescher Tivadar és Guttman Armin mandátumainak megsemmisítését. Az igazoló választmány a Guttman Armin mandátumát meg is semmisítette, a Ludescher Tivadar és Kottán György mandátumait azonban igazolta. Ugy Szabó János, mint Guttman Armin megfelebbezték az igazoló választmány idevonatkozó határozatait és a közgazgatási bizottság mai ülésében meg is semmisítette mind a három mandátumot.

Pintér István árvaszéki elnök bejelentette, hogy a gyámügyi közigazgatás menetét a múlt hónapban semmi sem zavarta s hátralék nincs.

Közegészségügy.

Dr. Löcherer Lőrinc, vármegyei főorvos múlt havi jelentése kiemelte, hogy a február hónap közegészségügyi szempontokból rosszabb volt a múlt esztendő februárjánál, némi javulást mutat azonban a január hónaphoz mérten. A ragályos megbetegedések száma 230 volt és súlyos konzekvenciókkal járhat az a körülmény, hogy a vármegye területén 77 község van halottkém nélkül. Felhívja továbbá a bizottság figyelmét két kérdésre és sürgős intézkedést kér idevonatkozóan: az egyik a jégkérdés, mely jelenleg nagy veszedelmeket ígér a nyárra, a másik meg az, hogy Sátoraljaujhely r. t. város képviselőtestülete a kanalizáció elhalasztását mondotta ki egyik legutóbbi határozatában. A bejelentés kapcsán a bizottság elhatározta, hogy a közegészségügyi érdekek megóvásában a legmesszebbmenő intézkedéseket el fog menni.

Révész György törvh. főállatorvos ismertette azután múlt havi jelentését, mely hangsúlyozza, hogy az állategészségügy februárban kielégítő volt a vármegye területén.

Adóügy.

Eisenmann Oszkár kir. pénzügyigazgató jelentése szerint vármegyénk területén a lefolyt február hónap állami egyenes adóban 280,824 kor. folyt be. (Kevesebb az előző év február havi befizetésnél 129,688 kor.) Hadmentességi díjban 951 kor. — 399 kor.), bélyegjövődékben 15,179 kor. — 1602 kor.), jogilletékekben 97,854 — 6021 kor.), dohányjövődékben 47,708 kor. — 749 kor.), sójövődékben 2781 kor. — 1339 kor.) fizettetett be. Mindenütt kevesebb az előző évinél, ellenben a cukorszesz, sör, bor fogyasztási adók s italmérsési illetékekben befolyt 839,176 kor. összeg 116,934 koronával több az 1909. év hasonló szakában befolyt összegnél. Fizetési halasztást 8, ideiglenes házadó mentességet 2 esetben engedélyezett a kir. pénzügyigazgató.

A pénzügyigazgató előterjesztésére a bizottság elutasította Klein Aladár gesztelyi lakosnak földadó ügyben és a sátoraljaujhelyi gyártelepi dal, zene- és önképző körnek a III. osztályu kereseti adó kivétele ellen beadott felebbezését. Némethy József budapesti lakos áll. jöv. pótdódjából 20 koronát töröltek. Elhatározta továbbá a bizottság a rákóczi, ladmóczi, kistárkányi, ujesanálói, megyasszózi és mádi körjegyzőségekben és Mészpest községben behajthatatlanná vált köztartozások törlesztését. — Kimondták továbbá Kobalesin Mihály kistoronyai, Lojcsák József kisterebesi és id. R. Tóth József tállyai lakosok fegyverjöv. büntetésének fogházbüntetéssé való átváltoztatását.

Kir. ügyészség.

Eiserth István kir. főügyész helyettes jelentése szerint a helybeli

kir. törvényszék fogházában február 28-án a letartóztatottak létszáma 526 volt, köztük 502 férfi, 24 nő. E létszámból jogerősen elítélt 488 férfi, 21 nő, felebbezés alatt áll 3 férfi; vizsgálati fogságban van 11 férfi és 3 nő.

Tanügy.

Beregcsászay István kir. tanfelügyelő részletesen beszámolt jelentésében a múlt hó folyamán eszközölt iskolalátogatások eredményeiről. Az ellenőrzés szerint a csákyói róm. kath. iskolában a tanítás eredménye jeles, a bodrogkereszturi, bodrogkisfaludi, erdőbényei, szacsuri, sókúti, csákyói és szegilongi róm. kath. iskolákban jó és az alsókomaróci iskolában elégtelen. Megvizsgálta továbbá több községben az iskolákat és a tanítás előrehaladása elégséges eredményt mutatott. Nagyon szép eredményeket mutat föl az iskolai előrehaladás a meréspataki ev. iskolában. Az erdőbényei gazdasági ismétlő iskoláról való megemlékezés kapcsán, dicsőerőleg szól a jelentés Szily József és Kastély Miklós gazdasági ismétlő iskolai tanítókról és Tatár József iskolaszéki elnökről, kik lankadatlan buzgalommal s gyönyörű eredményeket mutatva föl, iparkodnak a gazdasági iskolát minél magasabb színvonalra emelni. Hosszabb vitával járt a jelentés tudomásul vétele után a sárospataki iparostanone iskola dolga. Sárospatak község a 29%-os iskolaadót soha sem vetette ki teljes egészében, sőt a kivett összeget sem használta föl teljesen az iskola céljaira, és azon a címen, hogy a kivett adókból az iparostanone iskolát fenntartani nem tudja, államsegélyeket kért és kapott. A számvonóság most rájött a dologra és azt javasolta, hogy a bizottság az iskola pénztárának az attól éveken át elvont és most már 13111 koronára rugó összeget a községgel téríttesse vissza. A bizottság — a számvonóság javaslatával szemben — azt határozta, hogy a község nehéz anyagi helyzetére való tekintettel most nem kíván élni ezzel az eszközzel, de a jövőben megköveteli a kivetendő összeg teljes beszolgáltatását. A sátoraljaujhelyi állami elemi-iskolai gondnokság számadatai egyes tételeknél hiteltulépést mutatnak, a bizottság azonban igazoltattnak vette a túllépést és elfogadta a számadásokat.

Államépítész.

Hönsch Dezső műszaki főtanácsos az államépítészeti hivatal múlt havi jelentését terjesztette végül a közigazgatási bizottság elé. Több tervtávon belüli építkezés engedélyezése után, a Gálszécs községben lévő 28. számú Ternava hid építésére 28 ezer korona engedélyeztetett. A mezőlaborei máv. 66. számú órházánál Nagymonostor névvel létesítendő megálló hely tárgyában a bizottság pártólólág terjesztte föl a kérelmet a kereskedelmiügyi kormányhoz. — Az ülés déli 12 órakor ért véget.

A munkapárt megalakulása.

— márc. 16.

A nemzeti munkapárt vasárnap — a sátoraljaujhelyi választókerület átfogó szervezetével — Sátoraljaujhelyben is megalakult. Komolyan, méltóságteljesen folyt le a zászlóbontás aktusa és a sátoraljaujhelyi nemzeti munkapárt ma már, mint egy hatalmas, erősen és egységesen szervezett párt kér részt azokból a küzdelmekből, melyekre — a küszöbön álló választások kapcsán — olyan tüzesen, annyi elszántsággal szervezkedik országszerte ugy a 67, mint a 48. A józanul s lépésről-lépésre való előrehaladás meggyélén akarja megközelíteni a munkapárt a nagy nemzeti ideálokat: ez a programja és tisz-

telve a más meggyőződését és respektálva az ellenvéleményt, érett komolysággal vállalja a harcot, melylyel a hatvanhetes alap továbbfejlesztése érdekében szilárdan, megingathatlan elhatározással száll sikra. Az ellenzéki terrorttal szembeszáll és a tulsó oldalon annyira gyökeret vert nagy, öblös hangot figyelemre sem méltatva, céltudatosan és bizalommal vállalja a munkát, a nemzeti munkát, mely egyetlen orvossága ennek az ezer sebtől vérző, agyongyötört országnak. Mindennek az enuncialisával szolgál és hívja maga mellé a választó polgárságot a vasárnap Sátoraljaujhelyben is megalakult nemzeti munkapárt.

A vasárnapi megalakulás nem kereste a vásári lármát és nem utazott azokra a rikító színekre, melyekbe annyi előszeretettel göngyöli a függetlenségi párt a maga apró színjátékait. Komoly és érett férfiakhoz illően komolyan és érett megfontoltsággal folyt le az alakuló értekezlet és az a pártatlan, a tenorjában mindvégig nyugodt hang, melylyel a zászlója alá csatlakozásra hívta föl a munkapárt a polgárságot, bizonyosága annak is, hogy a megvívandó küzdelmekben kerülni fogja a terrort és nem akar élni azokkal a fegyverekkel, melyekkel olyan vehemensen esik neki a szemközt álló tábor minden más meggyőződésnek. Nagy, nemzeti érdekekről van szó és az ezekért való küzdelemhez méltatlannak találja a munkapárt a vásári lármát, az elvakult, a földühödött szenvedelmeket.

Napok óta — mikor még híre sem ment a vasárnapi megalakulónak — teljes gözzel dolgozik az elenzéki terror. Nem kerül ki a műhelyükből egyetlen sor sem, mely ne gázolna bele a más meggyőződésük politikai tisztességébe, nincs egyetlen szavuk sem, mely obscén, trágár rikkolozással ne kékednék a más meggyőződésének az őszinteségében. A lomtárból előkerültek újból a régi fegyverek, a terror újból vadul veti magát neki a lelkeknek és ha a szenvedelmek ilyen dühös csatározása s ilyen brutális terror dacára, olyan komolyan méltóságteljesen, a polgárságnak olyan jelentős részvétele mellett folyhatott le a munkapárt megalakulása, mint ahogy vasárnap Sátoraljaujhelyben folyt le, az kétségtelen bizonyítéka a Tisza István nagy igazságának. A frázisok hitelüket veszítették, a nemzet kijózanodott a cifra szavakból és a szeme közé nézve minden terrornak, komolyan, öntudatosan akar dolgozni. — Ezt igazolja a polgárságnak a munkapárthoz egyre jelentősebb sorokban való csatlakozása.

A vasárnapi megalakulás minden zavar és minden incidens nélkül folyt le. Itt ott eresztett csak meg a publikum soraiba vegyült egy-két szocialista egyegy abcugot, anélkül azonban, hogy visszhangja támadt volna a petrolörködésnek. A választópolgárok nagy, impozáns számmal vettek részt az alakuló köz-

gyűlésen és egyhangu lelkesedéssel mondták ki a zemplénvármegyei munkapárt megalakulását, elnökké választván dr. Kovaliczky Eleket és Kazinczy Andort, kiknek egyénisége, tiszta, szeplőtlen liberalizmusa garancia arra, hogy az ő kezükben avatott s becsületes kezekbe kerül a zemplénvármegyei nemzeti munkapárt zászlaja.

Részletes tudósításunkat a következőkben:

A megalakulás.

Csöndben, minden láрма és minden plakátokon való beharangozás nélkül folyt le vasárnap délután a Magyar Király szálloda udvarán a nemzeti munkapárt megalakulása. A polgárság jelentős számmal vett részt az alakuló értekezleten, különösen a kereskedő és iparos osztály volt erősen képviselve a közönség soraiban. A megalakulás folyamán mindvégig lelkes kedvvel, harakerészen dokumentálta a polgárság, hogy férfiasan, elszántan hajlandó végig vivni az eljövendő küzdelmet és őszinte, igaz volt a lelkesedés, amelylyel kimondta az értekezlet a nemzeti munkapárt megalakítását.

Délután fél 5 órakor nyitotta meg Meczner Gyula főispán az értekezletet. Felhívások mentek széjjel — ugymond — s e felhívásokban részletesen kifejtették azokat az okokat, melyek tömörülésre, pártalakításra hívják föl a sátoraljaujhelyi választókerület 67-es érzelmű választópolgárait. Hazafüi köteleesség, hogy elszántan, becsületesen küzdjünk az eljövendő küzdelmek során az ország érdekeiért. Hazafüi köszönetet mond a szép számmal való megjelenésért és fölkeri dr. Kovaliczky Eleket az elnöki tisztnek, dr. Adriányi Bélát meg a jegyzői teendőknél az értekezlet folyamán való ellátására.

A zugó helyesléssel fogadott megnyitó után dr. Kovaliczky Elek kért szót. Amióta a 67-es alapon álló nemzeti munkapárt Budapestén zászlót bontott, azóta hihetetlen rövid idő alatt országszerte majd minden városban szervezkedik a 67-es érzelmű polgárság, megalakítja a nemzeti munkapárt vidéki szerveit, jelölteket állít s igyekszik az elkövetkezendő nagy nemzeti munkából osztályrészt becsületesen kivenni. A sátoraljaujhelyi 67-es alapon álló polgárságnak sem szabad ettől az országos mozgalomtól távol maradnia; hazafias kötelessége elveit szikraszállni és azoknak kivívásáért a küzdelmet megindítani. Ennélfogva indítványozza, hogy mondja ki a pártértekezlet, hogy a sátoraljaujhelyi nemzeti munkapártot a mai napon megalakultnak jelenti ki. Az értekezlet dr. Kovaliczky indítványára nyomban ki is mondtotta egyhangu lelkesedéssel a sátoraljaujhelyi munkapárt megalakítását.

A tisztikar.

Majd Lengyel Manó szólalt föl és a közhangulat visszhangja gyanánt javasolta, hogy az ujonnan megalakult nemzeti munkapárt helybeli elnökévé dr. Kovaliczky Elek s vidéki pártelnökké Kazinczy Arthur választassék meg. A nagy éljenzéssel fogadott indítványt az értekezlet nyomában határozati erőre is emelte és dr. Kovaliczky — elfogadván a pártelnöki tisztet — ugy a maga, mint elnöktársa nevében hálás szavakkal mondott köszönetet a beléjük helyezett bizalomért és felkérte a párt minden tagját, hogy az elnökséget nehéz munkakörükben támogassák szeretettel; viszont a maga és tisztársa nevében igéri, hogy a párt érdekében minden lehető el fognak követni.

Majd megtette dr. Kovaliczky elnök a prozopiciót a tisztikar megalakítására vonatkozóan és az értekezlet — e prozopiciók nyomán — a tisztikart a következőkben választotta

meg egyhangú lelkesedéssel: dr. Kovaliczky Elek és Kazinczy Andor elnökök mellé társelnökökül Lengyel Manó, Czifrák Valér, Grünbaum Simon, Milacsek János, Burger Armin, dr. Kellner Soma, dr. Rosenthal Sándor, dr. Szöllösi Arthur, Walthér László, Móré Dániel, Klein Izidor, Majoros Gyula, Lévy Gyula s pártjegyzőül: dr. Adriányi Béla választották meg. A végrehajtó bizottság tagjai lettek: dr. Adriányi Béla, dr. Berger József, dr. Bettelheim Ignác, id. dr. Bettelheim Jakab, Blumenfeld Jenő, Friedman Lipót, dr. Friedman Armin, dr. Fuchs Emil, Fekete Károly, Goldstein Sámuel, dr. Grosz Dezső, Haas Fülöp, dr. Isépy Tihomér, Kádár János, Kovalcsik János, Kiss Pál, Kroó Gyula, Kulcsár János, dr. Klein Károly, Lipschitz Adolf, dr. Lichtenstein Jenő, Magyaróssy János, Pallay József, Reichard Dénes, Reichard Armin, Réz Gyula, Soltész Miklós, Szabó Sándor, Schweiger Ignác, Schweiger Márkus, Vincze János és Schwarzbart Lipót. A végrehajtó bizottság magát szükséghez képest kiegészíti úgy, hogy minden községből legalább 2-2 tag választassék be. Megalakított azután az 500 tagból álló választmány, mely szintén kiegészítheti magát.

Jakabffy jelöltsége.

Dr. Adriányi Béla köszöntette azután az újonnan megalakult nemzeti munkapártot. Megingathatatlanul bizik az eljövendő győzelemben, mert a nemzet megunta már a meddő és hiábavaló közjogi harcokat s komolyan, tudatosan akar dolgozni. Nagy, nemes missziók várnak a sátoraljaujhelyi nemzeti munkapártra is és bizik abban, hogy a polgárság őszinte lelkesedéssel fog csatlakozni a munkapárt zászlaja alá. Ezt a zászlót olyan férfiak bontották, kik egy pillanattal sem habozva, férfias elszántsággal veszik fel a harcot, mert a nemzet vitális érdekeiről van szó. A sátoraljaujhelyi munkapártnak is természetesen ki kell vennie a részét az eljövendő küzdelemből. Ajánlja, hogy Jakabffy Imre belügyi államtitkárt kérje fel a párt a sátoraljaujhelyi választókerület jelöltjéül. Az ő országosan ismert, kiváló egyénisége, politikai sulya és becsületes liberalizmus biztosíték arra, hogy méltóan képviseltesse általa a parlamentben az ujhelyi választókerületet. Olyan képviselőt nyernék benne, aki komolyan és avatottan képviselné a kerület érdekeit és aki politikai sulyánál és az ország ügyeinek intézésében neki juttatott vezérszerepnek fogva is, a kerület érdekeiért mindenkor eredményesen szállhatna sikra.

A nagy tapssal s egyhangú, őszinte lelkesedéssel fogadott beszéd nyomán az értekezlet nyomban ki is kiáltotta Jakabffy Imrét a sátoraljaujhelyi választókerület munkapárti jelöltjéül és elhatározta, hogy az illusztris jelöltet még az ülés folyamáról táviratilag s később majd küldöttség útján kéri fel a jelöltség elfogadására.

Üdvözlések.

Lendületesen, vevvel beszélt azután dr. Grosz Dezső. 1905-ben az ország kormányzásának léghajója szabadon és reményeket keltve szállt fel. A nemzeti lelkesedés és bizalom a nemzet úgynevezett vezéreit állította a kormányrud mellé, hogy elvezessenek minket arra a sokat áhított, diadalmasabb utra. S szállt, szállt a léghajó, a nemzeti lelkesedés kísérete útján, mignem elakadt s jóllehet a vezérek minden nemzeti követelményt kidobtak belőle, csak hogy annál magasabbra emelkedhessék velők, a léghajó lezuhant s nemcsak a kormányosok sérültek meg, de lezuhantában súlyos sebet ejtett a nemzet testén is. Mikor a király s a nemzet látta, hogy az országot csak a békés s józan munka orvosolhatja meg, Tisza István felé fordult a bizalom, afelé a Tisza István felé, aki 5 évvel ezelőtt hihetetlen népszerűséggel

állott szemben és akit ma a nemzet osztatlan szeretete vesz körül. Hosszasan foglalkozik a szónok azután a Tisza személyével és politikájával s azt mondja, hogy Tiszának első s legfőbb programja: az igazmondás, a becsületesség politikája. Őszintén megmutatja azt az irányt, melyben haladnunk kell és a nemzet ebben az irányban akar haladni. A nagy tetszettel fogadott, eleven hatású beszéd során indítványozta dr. Grosz, hogy megalakulása alkalmából üdvözölje a munkapárt táviratilag gróf Khuen-Héderváryt és kormányát, gr. Tiszát és Jakabffy Imre államtitkárt.

Az értekezlet egyhangú lelkesedéssel fogadta el az indítványt s az üdvözlő táviratok szövege a következő:

Nagyméltóságú

Jakabffy Imre államtitkár

Budapest.

A sátoraljaujhelyi választókerület nemzeti munkapártja mai alakulmányában egyhangú lelkesedéssel határozta el, hogy a képviselőjelöltség elfogadására Nagyméltóságot kéri fel. Addig is, míg ezt küldöttségünk élő szóval is felajánlaná, azon hazafiai reményben üdvözöljük Nagyméltóságot, hogy kérésünket elfogadja. Kerületünk pedig büszkeségének fogja tartani, ha a nemzetgyűlésen Nagyméltóságod által lesz képviselve.

Nagyméltóságú

Gróf Tisza István

Budapest.

A sátoraljaujhelyi választókerületben ma megalakult nemzeti munkapárt örömmel siet Nagyméltóságodnak bizalmát és törhetlen ragaszkodását kifejezni, hogy ezzel is erősödjen Nagyméltóságodban az erő és kintartás magasatos céljaink kivívására.

Nagyméltóságú

Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök

Budapest.

Jelentjük Nagyméltóságodnak, hogy a sátoraljaujhelyi választókerületben a nemzeti munkapárt ma megalakult. Örömmel ragadjuk meg az alkalmat, hogy Nagyméltóságodat és kormányát melegen üdvözöljük s Nagyméltóságod hazafias vállalkozásához szerencsét kívánva arra az Isten áldását kérjük.

A végső akkordok.

Végezetül dr. Kovaliczky Elek elnök felkérte a párttagokat, hogy elveink érvényesüléséért való küzdelmeinkben — félretéve minden kiesinyes hiúságot és személyi tekinteteket — vegye ki mindenki a maga becsületes osztályrészt a munkából tehetsége és társadalmi állása szerint, de dolgozzunk mindenkor azokkal az eszközökkel, küzdjünk azokkal a fegyverekkel, amelyeket a törvény biztosít s ad a kezünkbe; soha se éljünk a gyűlölködés és a rágalomnak ma annyira szokásos utálatos fegyvereivel, mert ezek a mi igaz ügyünkhöz nem méltók. *Tiszteljük a mások politikai meggyőződését, de követeljük meg azt, hogy a mienket is tiszteljék, ne engedjük magunkat terrorizálni, de hangoztassuk nyíltan, bátran, emelt fővel politikai hitvallásunkat. Ismételtén ajánlja igaz ügyünket a párt támogatásába.*

A mindvégig lelkes kedvű, imponáló komolysággal lefolyt értekezlet délután 6 óraker — a nemzeti munkapárt életével ért véget.

A munkapárt Szerencsen.

Sátoraljaujhely s Nagymihály után, immár Szerencsen is megalakult a nemzeti munkapárt. Az alakuló gyűlés hétfőn folyt le és azon a szerencsi járás közönsége imponáns számmal vett részt, a publikum soraiban ott volt br. Harkányi János, gr. Zichy Jakab, Kócán Miklós, Pestsár Gyula monoki plebános, Szabadhegyi Imre, Kazay Farkas stb.

A gyűlésen Kócán Miklós elnökölt és hatásos beszédben üdvözölte az új irányzatot, mely visszadhatja az országot a békés, a nyugodt fejlődésnek. br. Harkányi János nagy tetszés mellett szólta a politikai helyzetről s kifejtette azokat az okokat, melyek annyira kívánatosá teszik az ország hatvanhetes elemeinek a tömörülését. A gyűlésen jelen volt Meczer Gyula főispán is titkára, dr. Koncz Endre kíséretében: a főispán fel is szólalt s lelkes szavakkal hívta föl a hatvanhetes alapon való tömörülésre a polgárságot. A gyűlés nagy lelkesedéssel kimondotta végül, hogy a szerencsi járásban megalakítja a munkapártot és felkérte a főispánt, hogy a munkapárti jelölt személyére vonatkozóan, lépjen érintkezésbe a központtal.

A gyűlés után szerencsi, majd mádi küldöttségek tisztelegtek a főispán előtt. A mádiak ama óhajuknak adtak kifejezést és annak illetékes helyen való tolmácsolására kérték föl a főispánt, hogy a mádi választókerületben Borsay Miklós legyen a munkapárti képviselőjelölt, az ő személye a kerületben általános szeretetnek s köztiszteltnek örvend és megválasztása biztosra vehető.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(Zemplén vármegye tavaszi közgyűlése. A vármegye törvényhatóságának rendes közgyűlése Sátoraljaujhelyben f. évi március hó 31-ik napján d. e. 9 óraker veszi kezdetét. A közgyűlés nevezetesebb tárgyai lesznek: 1. A vármegyei háztartás 1909. évi zárszámadásának tárgyalása. 2. A közgazdaság általános állapotáról szóló évnegyedes alispáni jelentés. 3. Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök leirata a kormány kinevezése tárgyában. 4. Gróf Serényi Béla leirata, melyben a vármegye közönségét értesíti, hogy a földművelésügyi tárca vezetését átvette. 5. Hazai Samu honvédelmi miniszter leirata a hivatalában leendő támogatása iránt. 6. Gróf Andrássy Gyula köszönő levele. 7. Gróf Apponyi Albert vállas- és közoktatásügyi miniszter bucsu levele. 8. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter bucsu levele. 9. Belügyminiszteri rendelet a körjegyzőségek közsegeire vonatkozó számadásoknak külön-külön községenként való tárgyalása és megállapítása tárgyában. 10. Kereskedelemügyi miniszter leirata a tóalmád-—virava —laborczerévi vicinális út érdekeltiségek segélyezése tárgyában. 11. Dr. Asztalos Kálmán bizottsági tag indítványa az 1901. évi VIII. t.-c. kiegészítése és az 1901. évi XXI. t.-cz. 3. §-ának hatályon kívül helyezése tárgyában. 12. Fejér vármegye átirata Kossuth Ferenc volt kereskedelemügyi miniszternek bizalom megszavazása tárgyában. 13. Liptó vármegye átirata Kossuth Ferenc volt kereskedelemügyi miniszter üdvözlése tárgyában. 14. Temes vármegye átirata a rendkívüli közgyűlések összehívása tárgyában. 15. Arad szab. kir. város átirata az aradi vesztőhely megváltása tárgyában. 16. Miskolcz város átirata az aradi 13 vértanu emlékezete tárgyában. 17. Miskolcz város meghívója br. Vay Elemér főispánnak f. évi március hó 9-én tartandó beiktatására. 18. Bihar vármegye átirata, melyben a március hó 16-án tartandó főispáni beiktatási ünnepélyre a törvényhatóságot meghívja. 19. Udvarhely vármegye átirata a választási reform tárgyában. 20. Udvarhely vármegye átirata a vármegyei díj-nokok lakbéré tárgyában. 21. A Kaestenbaum Márton-féle alapítvány 1909. évi számadása. 22. Alispáni előterjesztés a vármegyei huszárok és hajduk sapka, gallér és nyakravaló szükségletének biztosítása tárgyában. 23. Alispán jelentése a nagymihályi kórház építési költségei fedezésére a 20000 korona alapítványi tőkének kölcsönvétele tárgyában. 24. Alispán jelentése a szerencsi távbeszélőnek a sátoraljaujhelyi körzetbe való átcsatolás tárgyában. 25. Az ungvár-vajáni h. é. vasút részvénytársaság kérvénye 100000 korona hozzá-

járulás megszavazása tárgyában. 26. Özv. Matolay Béláné kérvénye kisk. László fia neveltetési járulékanak folyósítása iránt. 27. Özv. Tóth Lajosné napidíjas özvegye özvegyi nyugdíja. 28. Özv. Bányász Józsefné hajduörnmester özvegye özvegyi nyugdíja. 29. Szegi pusztá önkormányzati közsegebe való alakulása. 30. Zemplén vármegye szabályrendelete a gyámpénztári pénzek gyümölcsöző elhelyezése tárgyában. 31. Az „Erzébet“ kórház pótszabályrendelete. 32. A kérményesiparról szóló szabályrendelet módosítása. 33. A községek költség-előirányzatai és zárszámadásainak tárgyalása. A már beérkezett és még beérkezendő összes a közgyűlés által intézendő ügyek. — Az állandó választmány ülését f. évi március hó 30-án d. e. 9 óraker folytatja.

(Pályázat a Sátoraljaujhely városi pénztárnoki állásra. Dókus Gyula alispán már kiírta a Valkovszki Elek halálával Sátoraljaujhely városnál megüresedett városi pénztárnoki állásra a pályázatot. Az 1886. évi XXII. t.-c. 73. §-a szerint felszerelendő pályázati kérvények f. évi apr. 1-ig nyújthatók be az alispánhoz. Az állás javadalma: 2600 kor. fizetés és 600 kor. lakáspénz. A pályázati kérvényhez oly értelmű kötelező nyilatkozási csatolandó, miszerint pályázó a városi szervezeti szabályrendelet 20. §-ában megkivánt biztosíték letételére magát kötelezi.

HIREK.

A szabadság napja.

Március 15. Sátoraljaujhelyben.

— márc. 16.

Március tizenötödike — ahogy esztendőről-esztendőre reánk következik — egy napra elcsitítja a mindennapos lármát. Az elsuhanó, diadalmas idők emlékezete visszaszáll közénk és hazafias áhitattal ünnepeljük meg a nagy napot: a szabadság napját.

Csupa káprázat ez a nap. Legendás idők emléke tér vissza vele, azoknak a mámoros, csodaszép időknek az emléke, melyeken annyi rajongással mereng el mindenkori a hazafiúi érzés. Mint valami forró, tüzes álmom, ott ég a vérünkben ennek a napnak az emlékezete és amikor illetővé, ennek a napnak a históriájából új reményeket merítve, megünnepeljük március tizenötödikét, egy dobbanásban forr össze mindannyiunk szive verése. Legendás, mámoros időkbe hasított belé ez a nap és ami rája következett, az csupa izzó, lobogó tűz. Es annak a tűznek melege új elszántságok hajtottak ki és diadalmasan száguldoztak végig ezen az elgyötört, ezer esztendő földön valami nagyszerű, csodálatos fürgeteg. Amitől összeomlott, térdre rogygánt minden önkény és ami a szabadság virradtának tette meg a nagy, örökkön szép márciusi napot.

Ragyogó pompával, igaz, benső hazafiúi lelkesedéssel ünnepelte Sátoraljaujhely közönsége március tizenötödikét. A házak lengő trikolor díszbe öltöztek és az enyhe, illatos tavaszlejtő verőfényben valami csodaszép kontózt adott a városnak az épületről-épületről alálengő nemzeti színű lobogó.

A templomokban.

A nagy nap megünnepelését istentiszteletek vezették be. Délelőtt 9 óraker a római kath., 10 óraker a református és 11 óraker az izraelita templomban ünnepi istentisztelet volt, melyeken Dókus Gyula alispánal megjelent a vármegyei tisztviselői kar, ott voltak a városi tisztviselők és a legtöbb állami hivatal vezető tisztviselői. A református templomban Fejes István főesperes és Domján Elek ág. evangélikus lelkész mondottak magasan szárnyaló ünnepi beszédeket, Horkay Lajos ref. káplán meg megindító kurucnótát énekelt. Az izraelita templomban dr. Goldberger Izidor

rabbi tartott költői lendületű szónoklatot.

Az iskolák ünnepe.

Áhítattal, nagy s díszes közönség részvétele mellett megünnepezték az összes sátoraljaujhelyi tanintézetek is a szabadság napját. A sok száz fiatal lélekben gyönyörű hevülettel ott égett a lelkesedés és becsületesen állottak a tanintézetek vezetői azt a hazafiúi kötelességet, hogy módot kell adniok arra, hogy az ifjúság mindenkori áldozathozon — kegyeletteljes megemlékezéssel — a nagy nap emlékezték.

Az iskolai ünnepekről való beszámoló során, első helyen kell megemlékeznünk a róm. kath. főgimnázium ünnepéről, melyen nagyon nagy számmal vett részt a közönség. Az intézetet vezető piarista rend becsületes hazafisággal és az ifjúság érdekeiért való buzgóságban, nemes lelkesedéssel állja meg mindenkoron a helyét. A tanári kar érdemű tudható be a kiválóan sikerült március 12-iki ünnepség rendezése is, melyet 1/210 órákor istentisztelet előzött meg.

Az ünnepély műsora a következő: 1. Egressy-Káldy: Nemzeti dal. Előadta: a férfikar. 2. Ünnepi beszéd. Mondja: Krafesik János VIII. o. t. 3. Ivánfi; Kuruc nóták. Előadta: a zenekar. 4. Kiss Sándor: Márczius 15-én. Szavalt: Budai Sándor VIII. o. t. 5. Gyere haza édes anyám. Magyar népdalok. Előadta: az énekkar. Zongorán kísérte: Schweitzer Károly V. o. t. 6. Herodek-Kerner: A magyar dal. Melodráma ének- és zenekar betétel. Szavalt: Révész György VIII. o. t. Zongorán kísérte: Fleiszner László VII. o. t. 7. Magyar népdalok. (Erdő, erdő, sűrű erdő... Babot vittem...) Előadta: az énekkar. 8. Felföldi: 1848. március 15-én. Szavalt: Moszkovszky Lajos II. o. t. 9. Erkel: Hunyady László induló. Előadta a zenekar.

Különösen gyújtva, tüzzel hatott a magyar dal című melodráma, melyet Révész György VIII. o. t. szavalt Fleiszner László VII. o. t. ügyes zongorakísérete mellett nagyon szépen, fiatalos hévvel. A melodráma beleszólt énekek betanítása a Kucsera Rezső tanár érdeme.

Hazafias lelkesedéssel, lélekemelő ünnepeket keretein belül megünnepele minden helybeli tanintézet a nagy napot. Szavaltok és ünnepi beszédek váltakoztak a hazafias műsorokon, melyeket mindenhol nagy közönség hallgatott végig.

A közvacsora.

Az ünnepek sorát este 8 órákor a vármegyeháza nagytermében fényesen sikerült közvacsora fejezte be, melyen az ujhelyi társadalom képviselőiben mintegy 200-an vettek részt. Az asztalfőn Dókus Gyula alispán, Matolai Etele nyug. alispán, Thuránszky László vármegyei főjegyző, Fornszek Béla törvényszéki elnök stb. ültek. A nagy termet teljesen betöltötte a közönség, a karzatokon elegáns, díszes hölgy publikum foglalt helyet és a vacsora lelkes kedvvel — cigányzene mellett — belenyúlt az éjféli órákba.

Az első tőszott Dókus Gyula alispán mondotta. Emelkedett szavakkal köszöntötte az ősi falak között az ő meghívására oly szép számban megjelent polgárságot, mely a márciusi eszmények kultuszában minden különbség nélkül tud összeforrni. — A haza felvirágzására emelte poharát. A nagy éljenzéssel s valóságos tapsviharral fogadott tőszott után Matolai Etele elevenített fel gyújtó hatással történelmi reminiscenciákat. S a tőszottok árjának megindultával beszéltek még: Kincsesy Péter, dr. Buza Barna, dr. Reichard Salamon, dr. Szirmay István.

Szépen sikerült hazafias ünnepélyvel áldozott március 15-ke emlékének a gyártelepi dal-, zene- és önképzőkör is; az ünnepi beszédet dr. Szirmay István mondotta. Délután 5 órákor a függetlenségi körben volt

összejövetel, mely alkalommal többen méltatták a nagy nap jelentőségét.

— **Iskolalátogatások.** Scherer Gyula miniszteri kiküldött, ki a múlt héten városunk 3 polgári iskoláját vizsgálta meg, hivatalos körútjában meglátogatta a nagymihályi és homonnai polgári fiú- és leányiskolákat is s a tapasztalt tanulmányi előmenetel felett mind a négy intézetnél teljes megelégedésének adott kifejezést.

— **A Kazinczy-kör** hétfői estélyéről szóló tudósításunkat térszűke miatt legközelebbi számunkban hozzuk.

— **Hívők a lelkesűknek.** Kom-pordai Agoston, gör. kath. lelkész a munkácsi gk. egyházmegyei püspöki udvarhoz nevezetett ki. A népszerű s közbecsülésnek örvendő lelkész elöléptetése alkalmából a helybeli gk. egyházközösség hívei — hálájuk és ragaszkodásuk jeléül — értékes ajándékkal lepték meg, melyet egy ünnepélyes aktus keretein belül adtak át az Ujhelyben is buzgó s nemes tevékenységet kifejtett lelkésznek.

— **Református táncestély.** A f. hó 19-iki református táncestély iránt megyszerte élénk a érdeklődés. Szávay Gyula kitűnő költőnek egyik művét az „Eleven ujságot“ helyi vonatkozású átdolgozásban fogják kiváló műkedvelők előadni. A rendezőség sok kedves meglepetést tart fenn a közönség számára, hogy az „Eleven ujság“ tényleg eleven frissességével hasson. Annyi azonban már kiszivárgott, hogy egy bájos urleány fogja a közönséget az „előfizetésre“ föl hívni. Utána meg a régebbi gárda egy rokonszenves férfi tagja „vezércikkét“ mond. A politikai „táviratokat“ két kiváló műkedvelő hozza majd tudomásunkra, míg a „tárcarovat“ képes pompás költeményben és egy dramolet előadásában fogunk gyönyörködni. A „Divat“ és „Sport“ rovatok, bájos leány ajkáról fognak leperegni. A „Napihíreket“ részint bájos hölgyek, részint kiváló férfi műkedvelők hozzák a közönség tudomására. Az „Apróhirdetéseket“ kedves gyermekszájak közvetítik. Lesz még „Nyilér“ rovat is s végül a szerkesztő adja le üzeneteit. A rendezőség ez uton közli a közönséggel, hogy az előre hirdett „szövegkönyv“ technikai akadályok miatt nem készülhetvén el, a „műsor“ ott a színházban lesz kapható husz fillérért. Jegyek még mindig a ref. lelkészlakon válthatók.

— **Képviselőjelölés.** A szobránci kerület választó polgársága a kerület eddigi képviselőjének, gr. Sztaray Sándor nagymihályi lakos, nagybirtokosnak ismét felajánlotta a kerület mandátumát, melyet a gróf, pártönkivüli 67-es programmal el is fogadott.

— **Halálozás.** Városunk egyik köztisztelőben állott, szorgalmas és képzett iparos, Eperváry István mulakatos f. hó 13-án, hosszas szenvedés után elhunyt. Az élete delén volt érdemes polgárt, ki több körnek, társulatnak s a rk. egyháztanácsnak is tevékeny tagja volt, f. hó 14-én délután temették el óriási részvét mellett.

— **Tűz a Magashegyén.** Nagy riadalmat kelte futott végig vasárnap délután a városban a hír, hogy ég a magashegyi erdő. Csakhamar fölharant az utcákon a tűzoltók kürtje, majd megszólalt a katonai takarodó, mely a vasárnap délután a városban szórakozó honvédeket visszazolitotta a kaszárnyába. A tűz színhelyére nyomban kivonult a tűzoltóság és Neubauer Miksa, százados és Bievel Ferenc hadnagy vezetés alatt a mintegy 100 főből álló katonai készütség. A veszedelem nem bizonyult olyan nagy-nak, mint aminőnek az első hírek festették. A Magashegy nyugati oldalán a száraz fű s a rözse égett és a szél olyan gyorsan vitte előre a lángokat, hogy rövidesen mintegy 28 holdnyi területen seprert végig a tűz, anélkül, hogy a fatörzsekbe bele kapott

volna. Az oltási munkálatok Friss Heiman tűzoltóparancsnok vezetésével folytak és rövid időn belül sikerült is körülárkoltatnia az égő területet, úgy hogy délután 3 órára utját akasztották a tűz továbbterjedésének. A kár jelentéktelen. A tűz valószínűleg úgy keletkezett, hogy gyerekek játszadozhattak a hegyoldalon gyufával, ami azután bele kapott az összehordott rözsebe és sebes szárnnyakon vitte előre a tüzet. — Ugyancsak tűz pusztított hétfőn délelőtt a Nagyujteai Nyeiczkey-féle majorban, az az idejében kivonult tűzoltóság egy órai küzdelmes munka után elfojtotta a tüzet. A kár biztosítás útján megtérül.

— **A szomszédos ujságírás köréből.** Máramarosszigeten folyó hó márc. 7-én „A munka“ címmel új politikai hetilap indult meg. A színvonalas s elevenen összeállított ujságot dr. Gruber József ügyvéd szerkeszti és munkatársai a máramarosszigeti társadalom vezetőemberei közül kerültek ki. Az új lap a Khuen-Hédervary kormány politikai irányát propagálja.

— **Uj egyesület Sátoraljaujhelyben.** A városunkban lakó mozdonyvezetők érdekeik előmozdítása, a kartársi egyesülés fokozása és társadalmi állásuk érvényesítése céljából Sátoraljaujhelyi Mozdonyvezetők Kör elnevezéssel egyesületet alakítottak Sátoraljaujhelyben. Városunk e derék polgárai körük alakuló közgyűlését folyó hó 11-én tartották meg az Erzsébet szálló nagytermében, melyen mintegy 50 alapító tag jelent meg. Az alapszabály-tervezet elfogadása után megalakították a kör tisztikarát. Elnökké egyhangilag Császár Viktor főmozdonyfelügyelőt, alelnökké Zucsek Antal főmozdonyfelügyelőt és Szilágyi József főmozdonyvezetőt választották meg. Pénztárnok lett Téry János, jegyző Zimmerman Dezső, háznagy Schreier Ede, ellenőrök Sztankó Béla és Gárdos Mihály. A választmány megalakítása után diszelnökké egyhangú lelkesedéssel Hegedűs Győző fűtőházi főnököt, míg ügyészszé ugyancsak egyhangúlag Dr. Csizy Béla sátoraljaujhelyi ügyvédet választották. A mindvégig a kartársi együttérzés jegyében lefolyt ülés a tárgysorozat egyéb tárgyainak letárgyalása után az elnök életétével ért véget. Az új kör helysége a Kossuth Lajos utcán a Képes féle ház emeletén lesz.

— **A rabsegélyző egyesület közgyűlése.** A zempléni vármegyei rabsegélyző egyesület folyó hó 20-ikán délelőtt tartja a vármegyeháza nagytermében rendes évi közgyűlését.

— **Helytelen állomásnév.** Mezőzombor község már hónapok előtt felirt a MÁV. igazgatóságához, hogy a községben lévő, most „Mád-Mezőzombor“ nevet viselő vasúti állomás nevét, — minthogy az 1909. október 1-én megnyílt új Hegyaljai vasút mentén fekvő Mád városnak külön és nem a m. kir. államvasutak fővonalán fekvő „Mád“ állomása van, — változtassa meg az egyedül helyes „Mezőzombor“ elnevezésre. A kérelem benyújtása óta majd egy fél év telt el s a hibás állomásnév máig sincs korigálva, miből úgy a személyforgalomnál, mint a postai ügykezelésben számos bosszantó és károkat okozó tévedés származott már. Ideje lenne, hogy annyi sok, felmerült panasz után e helytelen állapotnak vége szakíttassék.

— **Sulyos baleset.** Homonnáról írják, hogy egyik vidéki gazdaember a legutóbbi hetivására 1 lovas fogaton hajtott be, a piacon azonban lovai megbokrosodtak s a gazda közéjük esett a kocsi. Sulyos koponyacsont töréssel, eszméletlenül szállították az ottani kózházba. Életveszélyes sérülései miatt eddig még kihallgatható nem volt s így neve is ismeretlen.

— **Névmagyarosítások.** A m. kir. belügyminiszter megengedte, miszerint dr. Rosenbaum (Wolf) Vilmos, sátor-

aljaujhelyi lakos, „Bánó“-ra; Harapó János ugyanitt lakos pedig „Hahasi“-ra változtassák át családi nevüket.

— **Vállalkozók figyelmébe.** A kassa—jabloncai állami utnak Zempléni vármegye területén átvonuló munkálatainak kaszárnya az utszabályozási munkálatok biztosítása céljából Sátoraljaujhelyben, április 19-én d. e. lesz versenytárgyalás a kir. államépítészeti hivatalnál. Ajánlatok ugyan e nap d. e. 9 óráig nyújthatók be. — Szintén április 19-én lesz árlejtés a sátoraljaujhelyi m. kir. dohánygyárban a gyár évi 900 köbméter tűzifa szükségletének biztosítása végett.

— **Cégbejegyzés.** Goldstein Adolf Tokaj, bórkereskedő, a sátoraljaujhelyi kir. törvényszéknél cégbejegyeztetett.

— **Eladó kutszivatyu.** Csaknem teljesen új, 11 méteres csóvel ellátott kutszivatyu, jutányos áron megvehető Rigó Ferencz kir. fogházruél Sátoraljaujhelyben (Kisfaludi utca 12. sz.)

Menyasszonyi kelengyék

beszerzésére ajánljuk Schön Sándor és Barna D. előnyösen ismert céget.

VÁRANDÓS ANYAK

erősítő és az erősítéssel egyidejűleg üdítő szert találnak a

SCOTT-féle

csukamajolaj EMULSIÓ-ban.

Gyors és erőteljes hatása meglep és gyönyörködtet mindenkit. Bevételre kellemes, emésztése könnyű.

Egy kisérlet meg fogja Önt győzni, hogy az ön esetében is mily jótékony hatású

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védelmét — a halászt — kerjük figyelmébe venni.

Szoptatás esetében a SCOTT-féle EMULSIÓ

elejét veszi a hágyadtság-nak, bőségesen biztosítja a tejet és rözsas és virágzó arcuvá teszi a gyermeket.

A Scott-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f.

Kapható minden gyógytárban.

NYILT TÉR.*)

Nagyobb budapesti iparvállalat részéről minden megye területére a megye vezető köreinek befolyással rendelkező

urak kerestetnek.

Az illetők egy könnyen keresztülvihető akció forcirozása révén jelentékeny tiszteletdíjra tehetnek szert. Ajánlatok „Megye 3563“ Jaulus és társa (Haasenstein és Vogler) hirdetési irodájához Budapest, Dorottya-u. 9. alá küldendők.

JEGET

bármily mennyiségben szállít RUBIN SALAMON

jégszállító vállalkozó KÖRÖSMEZŐ (Máramaros m.)

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

Többeknek. A márciusi tizenötödiki ünnepekről szóló tudósításokat kézhez vettük és legközelebbi számunkban azok lekölzítésére sort is keritünk.

Felelős szerkesztő: Dr. Adriányi Béla.
Főmunkatárs: Majtényi Géza.
Helyettes szerkesztő: Roboz Hugó.
Laptulajdonos: Éhlert Gyula.

Árverési

A varanói könyv hatóság Bertalané végre dor végrehajtást tőkekövetelés és a sátoraljaujhelyi kir. járásbírósg határában fekvő sorsszám alatt fö- ölet tevő 221. Kúrsma Sándor 800 koronában ban elrendelte é lan az 1910. napján dele kir. járásbírósg gében megtart állapított kiált t.-cz. 26. §-a sz az ingatlan kiki igértetik, ellene

Árverési becsáránál 10% pénzben, v. az 18 árfolyammal szá 3333. szám alatt rendelet 8. §-a papjban a kiki 1881. LX. t.-cz pénznek a bírós állított szabály

Kelt Varan tkvi hatóságánál

15 méte szerc urad

Számtalan KAL = m Bud Ajánlja legegyszer mobiljait lyet V.,

Teljes Egy Ezen mot egyszerű lanabb e Arjeg 01

Má Közpo Aja

„SAVOY“

NAGYSZÁLLODA.

Budapest
VIII., József-körut 16.
a Nemzeti Színház közvetlen közelében.

A főváros legszebb és legmodernebb szállodája — 120 szoba és szalon. Központi gőzfűtés, villanyvilágítás. — Lift. Hideg és melegvíz minden szobában. Szobák 3 koronától feljebb. — Elsőrangú étterem.

1910. Tk. szám.

Árverési hirdményi kivonat.

A varannói kir. járásbíró, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dirhon Bertalanné végrehajtónak, kisk. Kurma Sándor végrehajtást szenvedő elleni 27 kor. 80 fill. tőkötvetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a sátorlajuhelyi kir. törvényszék (a varannói kir. járásbíró) területén lévő Varannó község határában fekvő, a varannói 196. sz. tkben A. I. sorszám alatt foglalt 17. hr. sz. 812 négyzetölvet tévő 221. sz. ház, udvar s kertből kiskoru Kurma Sándor nevében írt 1/10 részre az árverést 800 koronában ezennel megállapított kiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1910. évi márczius hó 24-ik napján délelőtt 10 órakor a varannói kir. járásbíró tki hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiáltási áron alul az 1908. évi XLI. t.-cz. 26. §-a szerint csak úgy fog eladatni, ha az ingatlan kiáltási árának 1/10-ada mint vételár ígértetik, ellenszében az árverés felfüggesztetik.

Árverezni szánd. közök tartoznak az ingatlan becsőrával 10% -át v. 80 K.-t bántapénzül készpénzben, v. az 1831. évi LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett, arfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. szám alatt kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapjában a kiküldött kezeihez letenni, avagy az 1841. LX. t.-cz. 1/10. §-a értelmében a bántapénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Varannón, a kir. járásbírósnál mint tki hatóságánál 1910. évi január hó 20-án.

Kail Béla,
kir. járásbíró.

Kiadó bolthelyiség.

A Kossuth Lajos és Árpád-utcák sarán levő házamban a volt Ruzsinszky-féle üzlethelyiség május hó 1-étől bérbeadó. Bővebb felvilágosítással szolgál:

Grünbaum Simon.

Íz ágybavizeléstől azonnal megszabadul általunk. „Ébredj fel“ törvényesen védett szerünk-től. Kor és nem megadása szükséges, tudakozódás ingyen.

Intit. Aesculap Nr. 482.
REGENSBURG, Bajorország.

Lúctenyő

(Ticea excelsa) közönséges, 60 centiméter magas, 1000 drb. á 80 fillér. Kapható: **Kussbach Ferencz** hercegi főkertésznel, Sárospatakon.

150 métermázsa elsőrendű luczerna eladó métermázsánként 5 koronáért loco bodrogszerdahelyi gazdasági udvar.

Bővebb felvilágosítást nyújt **Báró Maillo** uradalmi szőlészete Bodrogszerdahely.

Tengeri halak

husvét nagyhétre,

Naponta friss szállítmányok hűtőkoszokban.

Tengeri lazac kilója 76 fillér
Kabeljau „ 76 „

Minden más faj, valamint füstölt halkülönlegességek felülmulhatatlan jó minőségben a legolesóbban. Szétküldés postán és vasuton gondos légesomagolásban utánvétellel.

Szakácskönyv ingyen.

Viszontelárusítóknak tetemes árengedmények.

Magyar Halkonzervgyár és Halkereskedelmi Részv.-Zárs.
Budapesten.

Központ: VI. Vágány-utca 12.

Globin

a legjobb és legfinomabb
czipőcrém

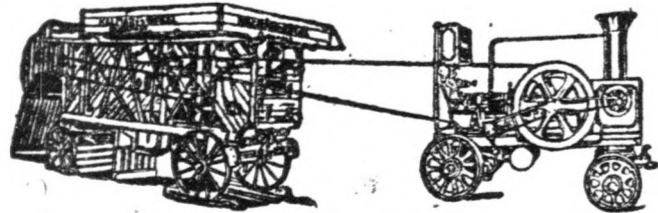
Frifz Schulz jun. R. T., Eger, Csehország

Számtalan első díjakkal, díszoklevelekkel kitüntetve

KALMÁR és ENGEL

motor és gépgyára
Budapest V., Lipót-körut 22.

Ajánlja ugy cséplőgép, mint malomüzemre legegyszerűbb benzinmotorjait, benzinlokomobiljait, valamint szivógázmotorjait, melyet V., Lipót-körut 22. bármikor üzembn megtekinthetők.

Teljes jótállás kitünő cséplésért!
Egyedül létező ujdonság!

Ezen motorok egyenletes járásuak és bámulatos egyszerű szerkezetük folytán bármely legjáratanabb ember által is azonnal könnyen kezelhetők.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.
Olcsó árak részletfizetésre.

Gazdák!

Ha elsőrendű gépet akarnak venni, kérjenek árjegyzéket európaszerte birneves magánjáró és vontatható benzinlokomobilok, magánjáró és vontatható gőzlokomobilokról. Teljes cséplőkészletek!

Benzinmotoros kötőrő, faapritógépek vontatására és magánjáró szerkezettel.
Stabil benzinmotorok. Szivógáztelepek.
KELLNER és SCHANZER
Budap st. V. ker. Aulich-utca 2. sz.
Sürgőnyezim: „Világosság“ Budapest.

Zemplén-Ladmóczi Mész- és Agyagipar Részvénytársaság Sátorlajuhely.

Ajánljuk a t. építő, építész és mészkereskedő urak szives figyelmébe az általunk kizárólag fával égetett, teljesen kőmentes

I. rendű darabos meszet,

mely kiadós voltánál fogva az összes hazai termékeket felülmulja.

Levélbeli megkeresésre azonnal válaszolunk, távirati megrendeléseket elfogadunk.

Zemplén-Ladmóczi Mész- és Agyagipar Részvénytársaság.
Sürgőnyezim: Mészársaság Saujhely.
Telefon szám: 32.

Magyar Vulkáncementgyár Részvénytársaság

Központi iroda: Budapest, V., Sas-utca 25. szám. — Telefon-sz. 107-16. Gyártelep: Selyp. — Telefon: Hatvan 46.

Ajánl: Elsőrendű Selypi portlandcementet, Vulkánportland cementet, kitünő minőségűt, mely a portlandcement szabványait 50%-kal túlhaladja.

RÉSZVÉNYALÁÍRÁSI FELHÍVÁS!

Királyhelmece és környékének mindinkább fejlődő közgazdasági viszonyai, továbbá a kereskedő, iparos és a birtokos osztály hitelszükségei kívánatosá teszik azt, hogy Királyhelmecezen, mint a bodrogi járás gócpontján, egy új pénzügyintézet létesíttessék.

Az intézet célja lesz a takarékosági szellem fejlesztése, a földmivelés, ipar és kereskedelem érdekeinek előmozdítása s a hitelügyek minél előnyösebb kielégítése. E cél elérése végett az intézet takarékbetét-üzlettel és a banküzlet körébe vágó mindennemű üzletággal intensive foglalkozni fog.

Hogy kitűzött céljának képes lesz megfelelni, azt előre is biztosítja az a szoros viszony, melyet az alapítók a felvidék egyik tőkeerős, agilis és nagy összeköttetésekkel rendelkező pénzügyintézetével: a Kassai Jelzálogbank Részvénytársasággal létesítettek.

Ezen szoros viszonyt külső kifejezésül a Kassai Jelzálogbank Részvénytársaság az alapítók között helyet foglal, az alaptökből nagyobb összeget jegyzett és az intézet vezetésében a jövőben is tevékeny részt fog venni.

Alulírott alapítók elhatározták tehát, hogy

Bodrogi Gazdák Takarékpénztára és Jelzálogintézete R.-t.

cég alatt egy részvénytársaság megalakítását kísérik meg, amely részvénytársaság

TERVEZETE

a következő:

1. A társaság 50 évi időtartamra alakíttatik meg.
2. A társaság célját a birtokos-, kereskedő-, iparososztály és más hitelképes egyének és testületek hitelügyeinek kielégítése képezvén, a társaság váltó-, kézzel- és jelzálog-, folyószámla és egyéb kölcsönök fog nyújtani, valamint el fog fogadni takarékbetéteket és őrizni fog letéteket. Általában a banküzlet körébe eső minden üzletággal, de különösen birtokok eldarabolásával (parcellázás) és ily ügyletek finanszírozásával fog foglalkozni.
3. A társaság 1500 darab egyenként 100 korona névértékű, névre vagy czégre szóló részvény kiadása által alakíttatik meg 150,000 korona alaptökével.
4. A részvényaláírási határidő 1910. évi április 15-én lejár.
5. A részvénytőke tulajgyezése esetén alulírott alapítók fenntartják a maguk részére a redukció mikénti gyakorlása tekintetében a szabad rendelkezési jogot. Az összes részvények 20%-ára azonban a Kassai Jelzálogbankot elővételi jog illeti és erre a Kassai Jelzálogbank Részvénytársaság feltétlenül igényt tart.
6. A Kassai Jelzálogbank Részv.-társ. vizontszolgálatképen azért, hogy az alaptökből tetemes részt jegyez, az intézet alapításában tevékeny részt vesz és az intézet működését jövőben is irányítja, a tiszta nyereség 8%-ában részesül.
7. Az alulírt alapítók fenntartják maguknak az első igazgatóság kinevezésének jogát, három évre kiterjedő működési jogosultsággal. Az igazgatóság két tagját azonban a Kassai Jelzálogbank R.-t. jelöli ki, kiket az alapítók kinevezni kötelesek.
8. A részvények jegyzése alkalmával a jegyzett részvények névértékének 30%-a készpénzben befizetendő. A részvények aláírásának gyűjtésével megbízott közegek kötelesek a náluk befolyt összeget haladéktalanul a Kassai Jelzálogbankhoz juttatni. A részvények névértékének további 20%-a a részvénytársaság alakítását kimondó közgyűlés napjától számítandó 15 nap alatt ugyancsak a Kassai Jelzálogbanknál fizetendő be. A további befizetések módjait pedig az igazgatóság fogja megállapítani. A második részlet fizetésével egyidejűleg minden részvény után, annak kiállításáért, továbbá bélyeg és illeték címén 3 korona fizetendő.
9. Az aláírási zárhatáridőtől számítandó 2 hónapon belül az alakuló közgyűlés összehívandó, mely közgyűlésre a társaság részvényesei valamely Sátoraljaujhelyben megjelenő lapban közzéteendő hirdetmény által fognak meghívotni.
10. A részvénytőke biztosításának nem sikerülte esetén az aláíráskor lefizetett összegek — az alapítók egyetemleges fizetési kötelezettsége mellett — a részvényeket jegyzőknek haladéktalanul vissza fognak adni.
11. A részvényaláírási izek az összes alapítóknál, továbbá a bodrogi járás összes községeinek biráinál, minden vallásfelekezeti lelkészénél s az összes körjegyzőknél,
Kassán: a Kassai Jelzálogbanknál,
Királyhelmecezen: Szűk Ödön földbirtokosnál és dr. Tárczy Pál ügyvédi irodájában állnak rendelkezésre.
Kelt Királyhelmece, 1910. február 24.

A z a l a p í t ó k :

Allender Frigyes s. k., erdőmérnök, főerdész.	A Jászóvári prépostság. Kassai Jelzálogbank R.-t. Szmrecsányi s. k., Gerlóczy s. k.	Id. Miklós Béla s. k., földbirtokos.	Szmrecsányi Béla s. k., cs. és kir. kamarás, földbirtokos.
Dr. Baráthy Béla s. k., földbirtokos.	Keresztury József s. k., ref. lelkész.	Dr. Roth József s. k., ügyvéd.	Szmrecsányi János s. k., földbirtokos.
Dobay Lajos s. k., földbirtokos.	Id. Kossuth Lajos s. k., földbirtokos.	Br. Sennyey Béla s. k., földbirtokos.	Szűk Ödön s. k., földbirtokos.
Heffler Konrád s. k., plebános.	Meczner Béla s. k., földbirtokos.	Szekeress Fr. Ödön s. k., jószágkormányzó.	Dr. Tárczy Pál s. k., ügyvéd.
Horkay Barna s. k., ref. lelkész.		Szilágyi Bertalan s. k., mérnök.	